A Fórum Kisebbségkutató Intézet meghívja Önt az

„…amint fogy-fogy a jövendő…”

Népesedési válság nálunk és más nemzeteknél

című konferenciára, amelyre

2026. november 12-én, 10:00 órai kezdettel kerül sor

a Fórum Intézet székházában (Somorja, Park u. 4.)

Program

10:00	**A konferencia megnyitása**
10:10–11:45	**Helyzetjelentés Európából és Magyarországról**
	ÖLLÖS László: A gyermek és a társadalom jövője
	TÓTH G. Csaba: A népességváltozás mozgatórugói a régióban, avagy miért csökken a magyarországi népesség?
	MRVA Marianna: A gyermekvállalással kapcsolatos attitűdök változása Szlovákiában és Közép-Európában
	KAPITÁNY Balázs: A termékenység változásai Magyarországon 2010–2026
11:45–12:10	**Vita**
12:10–12:30	**Szünet**
12:30–13:45	**Szlovákia a számok és felmérések tükrében**
	LAMPL Zsuzsanna: A szlovákiai magyarok családdal és gyermekvállalással kapcsolatos véleményei
	ÓVÁRI Kristián: Szlovákia népességszámának alakulása a hivatalos statisztikai adatok tükrében
	GYURGYIK László: A szlovákiai magyarok születési és termékenységi folyamatai Szlovákiában a 21. század első negyedében (2001–2025)
13:45–14:10	**Vita**
14:10	**A konferencia befejezése**

A konferencia az MTA által támogatott *Kötődések és értékválasztások a szlovákiai magyar társadalomban* című NP2026-HT-1/2026 számú Nemzeti Program keretén belül valósul meg.

A konferencián elhangzó előadások annotációi

ÖLLÖS László

(Fórum Kisebbségkutató Intézet)

A gyermek és a társadalom jövője

Az előadás az európai populációs válság értékrendi alapjait boncolja. Azt vizsgálja, milyen értékek mentén alakult ki és terjedt el a gyermekvállalás elvetése, és hogyan vált ez társadalmilag elfogadottá. Persze szót ejt azokról a körülményekről is, amelyek segítették a gyermektelenség értékrendjének erősödését. Az előadás javaslatokat is megfogalmaz a probléma megoldására.

TÓTH G. Csaba

(KRTK Közgazdaságtudományi Intézet)

A népességváltozás mozgatórugói a régióban, avagy miért csökken a magyarországi népesség?

A népességcsökkenés ma már a világ számos országában egyre nagyobb kihívást jelent, Kelet-Közép-Európában azonban már jóval korábban megkezdődött ez a folyamat. A rendszerváltást követő három évtizedben 9 millió fővel csökkent a régió lakossága, egyes országokban a népesség negyede tűnt el. A népességcsökkenés azonban még nagyobb lett volna, ha a régió népessége a rendszerváltás idején nem lett volna viszonylag fiatal.

MRVA Marianna

(Fórum Kisebbségkutató Intézet)

A gyermekvállalással kapcsolatos attitűdök változása Szlovákiában és Közép-Európában

Az előadás azt vizsgálja, hogyan változtak a gyermekvállalással kapcsolatos értékek és attitűdök Szlovákiában az elmúlt évtizedben. Nemzetközi (elsősorban közép-európai) összehasonlító kutatások adatai alapján arra keresi a választ, hogy a gyermekvállalás mennyiben jelenik meg az életút magától értetődő részeként, társadalmi elvárásként, illetve az egyéni szabadságot befolyásoló személyes választásként.

KAPITÁNY Balázs

(Népesedési Kutatások Alapítvány)

A termékenység változásai Magyarországon 2010–2026

Az előadás röviden bemutatja, hogy milyen társadalmi, szabályozási környezetben zajlottak le Magyarországon az elmúlt másfél évtizedben a demográfiai folyamatok: milyen célból és milyen eszközökkel próbált a termékenységi trendekbe beavatkozni a kormányzat, és hogy mindez milyen irányban befolyásolta a polgárok vélekedéseit a népesedési kérdésekről, családpolitikáról, demográfiai helyzetről. Az előadásban szó esik a magyarországi termékenységi folyamatok legfontosabb jellemzőiről és az azokból származó tanulságokról is.

LAMPL Zsuzsanna

(Fórum Kisebbségkutató Intézet)

A szlovákiai magyarok családdal és gyermekvállalással kapcsolatos véleményei

Az előadás a Fórum Kisebbségkutató Intézet Szociológiai és Demográfiai Kutatások Részlegén 2025-ben végzett felmérés eredményein alapul. A demográfiai válság mikroszociológiai kérdéseivel foglalkozik, konkrétan a családalapítással és a gyermekvállalással kapcsolatos véleményekkel.

ÓVÁRI Kristián

(Szlovák Statisztikai Hivatal)

Szlovákia népességszámának alakulása a hivatalos statisztikai adatok tükrében

Szlovákia demográfiai fejlődését az elmúlt években a születések számának csökkenése és a népesség fokozódó öregedése jellemezte, amelyek együttesen jelentős demográfiai kihívásokat eredményeznek. A népességszám alakulásának vizsgálatához több, egymást kiegészítő hivatalos statisztikai adatforrás áll rendelkezésre: így a népszámlálási eredmények és a demográfiai népmozgalmi statisztikák. Az előadás bemutatja az egyes hivatalos adatforrások lehetőségeit és korlátait, valamint az azokból kirajzolódó főbb demográfiai tendenciákat Szlovákia lakossága, illetve a szlovákiai magyar nemzetiségű lakosság körében.

GYURGYIK László

(Fórum Kisebbségkutató Intézet)

A szlovákiai magyarok születési és termékenységi folyamatai Szlovákiában a 21. század első negyedében (2001–2025)

Az előadás a szlovákiai magyar lakosság születési és termékenységi folyamatait vizsgálja meg a 2001 és 2025 közötti időszakra vonatkozólag, összevetve az országos adatokkal. A 21. század első negyedének szlovákiai születési mozgalmát 2021-ig kisebb ingadozásokkal egyfajta stabilitás jellemezte. 2022-től azonban jelentősen visszaesett a születések száma országosan. A magyarok vonatkozásában 2021 és 2025 között folyamatosan csökkent a születések száma, 2025-ben pedig – némi időeltolódással – igen nagy mértékben csökkent. Az előadás végül kitér a várható tendenciákra is.